

Lieksan kaupungin osallisuuskysely 2024

Hyvinvointilautakunta 21.05.2024 § 64
296/00.01.02.01.00/2022

Valmistelija Hyvinvointikoordinaattori

Lieksan kaupungin edellinen osallisuuskysely toteutettiin 8.-31.12.2021 välisenä aikana. Osallisuuskyselyyn vastanneita oli yhteensä 225, joista yhdeksän oli paperilomakkeilla vastanneita. Saatuja vastauksia käytettiin Lieksan kaupungin strategian valmistelussa sekä kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa.

Lieksan kaupungin osallisuuskysely toteutettiin Wepropol-kyselynä 19.2.2024 -17.3.2024 välisenä aikana.

Kyselyyn vastaaminen oli mahdollista sähköisesti Lieksan internetsivujen kautta tai paperisella lomakkeella kaupungin asiakaspalvelupisteessä ja kirjastossa. Vastauksia oli yhteensä 65, joista yhdeksän oli paperilomakkeella. Vastauksia käytetään Lieksan kaupungin strategian kehittämisessä sekä kaupungin hyvinvointisuunnitelmassa.

Taustamuuttujista voidaan mainita, että suurin osa kyselyyn vastanneista oli 36–65 vuotiaita. Enemmistö vastaajista oli naisia, elää kahden tai useamman aikuisen taloudessa, eikä heillä ole alaikäisiä lapsia. Vastaajien asuinalue on selkeästi keskustaaajama ja pääosa vastaajista on palkansaajia. Jakauma noudattaa edellistä kyselyä.

Kyselyn perusteella **onnellisuutta Lieksassa tuovat** luonto, turvallisuus, liikkumisen ja elämisen helppous, hyvät harrastamisen mahdollisuudet, Pielinen, karjalaisuus ja helposti lähestyttävät, aidot ihmiset.

Lieksalaista mielenlaatua kuvailevia määritelmiä ovat varautunut ja ennakkoluuloinen, kuitenkin iloinen ja ystävällinen, utelias, kateellinen, hieman sisäänpäin kääntynyt, vähään tyytyväinen, maanläheinen ihminen, joka ei aina osaa arvostaa omaa itseään, eikä ympäristöään ja sen kulttuuria.

Vastaajat pitivät seuraavia asioita sellaisina, joihin **Lieksan kaupungin tulisi kiinnittää erityistä huomiota lieksalaisten hyvinvoinnin lisäämiseksi**: Ikäihmisten, lapsiperheiden, lasten ja nuorten hyvinvointi ja palvelut, matalan kynnyksen liikuntamahdollisuudet, kulttuuritoiminnan kehittäminen, toimivat terveystalvelut ja yhdistys- ja järjestötoiminnan kehittäminen.

Vastaajien **osallisuuden kokemusta** mitattiin osallisuusindikaattorilla. Osallisuusindikaattori kuvailee ihmisten kokemuksia elämänsä merkityksellisyydestä, uskosta toiminta -ja vaikutusmahdollisuuksiinsa omassa elämässään ja elinympäristössään, sekä sosiaalista vuorovaikutusta.

Kyselyyn vastanneiden kokemus osallisuudesta on vastausten keskiarvojen perusteella hyvin tasainen, eli kaikki kymmenen väittämää ovat saaneet keskiarvon 3,93. Keskiarvo 3,93 tarkoittaa sitä, että vastaajat ovat keskimäärin jokseenkin samaa mieltä esitettyjen väittämien kanssa.

Summapistemäärä 73,25 viittaa siihen, että osallisuusindikaattorin keskiarvo on korkea, mutta on kuitenkin laskenut hieman vuodesta 2021 (85).

Näin ollen kyselyyn vastanneet kokevat edelleen selkeästi osallisuuden tunnetta.

Motivaatiota ja mahdollisuutta osallistua mitattiin neljän väittämän indikaattorilla. Vastauksien keskiarvoksi saatiin 3, eli keskimäärin kyselyyn vastanneet eivät ole samaa eivätkä eri mieltä väittämien kanssa.

Keskiarvo viittaa hieman matalaan vastaajien kokemaan motivaatioon ja osallistumismahdollisuuksiin, mutta heillä olisi kuitenkin mielenkiintoa osallistua ja vaikuttaa. Vastaajat kuitenkin ilmeisesti kokevat, ettei heillä välttämättä ole aikaa osallistua ja näyttää siltä, että he ovat epävarmoja siitä, mi-ten osallistuminen ja vaikuttaminen käytännössä tapahtuu.

Halukkuus vaikuttaa erilaisiin palveluihin jakautui seuraavasti:

- eniten halutaan vaikuttaa asumiseen ja ympäristöön, sekä kulttuuripalveluihin.
- seuraavaksi eniten liikuntapalveluihin ja kasvatukseen ja opetukseen.
- nuorisopalveluihin ja kaupungin hallintoon halutaan vaikuttaa vähiten
- viisi prosenttia ilmoittaa, ettei ole kiinnostunut aiheesta

Vastaukset ovat hyvin samanlaisia verrattuna edelliseen kyselyyn

Mieluisimmat osallistumis- ja vaikuttamistavat olivat äänestäminen kunnallisvaaleissa ja sähköiset kyselyt kuntalaisille. Myös palautteenanto verkkosivuilla, kaupungin sosiaalisen median kanavat, osallistuminen yhdistys-, ja seuratoimintaan, talkootoiminta ja alueelliset tapahtumat olivat suosittuja. Vähiten mieluisimpia tapoja osallistua ja vaikuttaa olivat paperiset kyselyt kuntalaisille, luottamustehtävissä toimiminen, vaikuttamistoimielimet.

Vastausten perusteella kuntalaiset suosivat eniten lyhytkestoisia ja välillisiä osallistumis- ja vaikuttamistapoja, jotka tapahtuvat enimmäkseen sähköisesti.

Mieluisimmat osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet eivät ole muuttuneet oleellisesti edellisestä kyselystä.

Avoin palaute

Tässä osiossa kysyttiin ensiksi asioita, joilla toivotaan Lieksan kaupungin kehittävän tai tukevan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia. Tärkeimmiksi keinoiksi koettiin asukkaiden mielipiteiden huomioiminen yhteisistä asioista päätettäessä, osallistaminen ja aito kuunteleminen ja hyvä, selkeä ja oikean aikainen viestintä.

Kaupungin kehittämiseen liittyviä toimenpiteitä olivat kaupunkikeskustan ja sataman viihtyisyyden kehittäminen, yrittäjyyden tukeminen, paikalliset yritykset ja avoimuus, yhteistyökykyisyys ja -halukkuus eri tahojen (yhteisöt, yhdistykset) kanssa.

Yhteenvetona kyselystä voidaan todeta, että Lieksassa ja lieksalaisuudessa tärkeänä pidetään luontoa, erityisesti Kolia, Ruunaata ja

Pielistä, karjalaisuutta sekä erilaisia harrastusmahdollisuuksia, asumisen väljyyttä ja helppoutta, hyvin saavutettavia palveluita. Ihmiset ovat avoimia, auttavaisia, vieraanvaraisia, joskus hieman sulkeutuneita, kateellisia ja vaatimattomia, mutta suhteellisen tyytyväisiä omaan elämiseensä ja olemiseensa. Kuntalaisilla on halu vaikuttaa asioihin ja osallistua, mutta osallistumismahdollisuuksien kokemus voisi olla parempi.

Kyselyn tarkemmat tulokset ovat liitteenä, jossa on myös vertailua edelliseen kyselyyn. Sanalliset vastaukset ovat oheismateriaalina sähköisessä kokoushallinnassa.

Esittelijä	Hyvinvointijohtaja
Päätösehdotus	Hyvinvointilautakunta päättää merkitä Lieksan kaupungin osallisuuskyselyn tulokset tiedoksi.
Päätös	Hyvinvointilautakunta päätti merkitä Lieksan kaupungin osallisuuskyselyn tulokset tiedoksi.
Lisätietoja	hyvinvointikoordinaattori Juha Ryyänen, p. 040 1044 160, sähköposti juha.ryynanen(at)lieksa.fi